

Denne ukas viktigste	2
<i>Hovedprogramstyremøte 15. januar</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Essentials in English	2
<i>Happy New Year</i>	2
<i>New professor to BIO</i>	2
<i>Access to scientific equipment and research animals</i>	2
<i>Changes to business travel rules</i>	3
<i>Fixed time period for masters</i>	3
<i>Flexitime for 2008</i>	3
<i>The Research council to give more money to climate, energy and environment</i>	3
<i>A PhD can open many career paths</i>	3
<i>National meeting on ERC Advanced Grants and Marie Curie opportunities</i>	3
<i>Financial support for Curriculum Development</i>	3
Siste nytt fra BIO	4
<i>Veterinærutdanning på Marineholmen?</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	4
<i>Bergen marine forskningsklynge er i gang</i>	4
<i>Bergen museum: Ti millioner er ikke nok</i>	6
<i>Ledige stillinger</i>	6
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	7
<i>Researcher input for future Environment FP7 workprogrammes</i>	7
<i>Vil ha forskningsvekst for klima og energi</i>	7
<i>Nasjonalt møte om ERC Advanced Grants og Marie Curie-utlysninger</i>	7
<i>Økonomisk støtte til 'Curriculum Development'</i>	7
Ukens bilde	7
Avsluttende mastergradseksamen	7
<i>Bjarke Cayse Hopkins: Changes in epiphytic lichen composition over an elevational gradient</i>	7
<i>Manfei Wang: Population dynamics of trees colonizing coastal heathlands on Lurøy</i>	8
<i>Torill Vik Johannessen: Anriking og isolering av jernoksidende bakterier</i>	8
Info fra studieseksjonen	8
<i>Emnepåmeldingstall for våren 2008</i>	8
Ny medarbeider	8
<i>Marianne Norheim</i>	8
Gjeste forelesninger, seminarer og kollokvier	8
<i>PhD course in Planning for Sustainable Development in Shanghai</i>	8
<i>Boston Seafood Show 24. til 26. februar 2008</i>	8
<i>Erasmus Mundus course in Marine Biodiversity and Conservation</i>	9
<i>12th SymBioSE meeting in Coimbra and Aveiro, Portugal</i>	9
<i>Possible Solutions to Oxygen Problems in the Baltic Sea</i>	9
<i>International Conference on Marine Data and Information Systems</i>	9
<i>International symposium: Eastern boundary upwelling ecosystems</i>	9
<i>Konferanse om Kunnskapsbyen Bergen mot 2020</i>	9
Nye artikler	9
<i>Jelena Kolarevic, Frank Nilsen & Nigel Finn: plommesekk-proteiner hos bergnebb</i>	9
<i>Ruth-Anne Sandaa: virus med fotosyntesegener i norske farvann</i>	9
<i>Lapager Duoje & Torstein Solhøy: nye observasjoner av tibetansk slange</i>	10
Bok-kapitler	10
<i>Ivar Hordvik: Immunforsvaret hos fisk</i>	10
<i>Ivar Hordvik: Immunforsvaret hos laksefisk</i>	10

Denne ukas viktigste

Hovedprogramstyremøte 15. januar

Tirsdag 15. januar blir det avholdt hovedprogramstyremøte. Hovedsakene er studiebudsjettet for 2008 og oppfølging av allmøte om mastergraden som ble avholdt 6. desember. Innkalling med saksliste finnes på BIO sine hjemmesider: <http://www.bio.uib.no/internesider/Sakslist/Sakslist.php>
For de av dere som ønsker å ta en titt på saksforleggene, ta kontakt med eli.hoie@bio.uib.no
Hilsen Eli

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)
Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

25. feb	FP7 Cooperation / Environment	6. mars	FP7 Cooperation / nano
26. feb	FP7 Cooperation / Food, Agr. Fisheries & Biotech	25. mars	FP7 People / MC – Industry-Academia
26. feb	FP7 Cooperation / Energy	28. mars	FP7 People / MC – International Staff Exchange
28. feb	ERC / Adv. Investigator Grants (phy. sci & engineering)		
29. feb	FP7 Capacities / Research Infrastructure	8. apr	FP7 Cooperation / ICT
29. feb	ERASMUS Curriculum Development	11. apr	FP7 Capacities / SMEs
1. mars	NORDPLUS Curriculum Development	22. apr	ERC / Adv. Investigator Grants (life sci)

**check [BIO-web](#) and [UiB's Department of Research Management](#) for more information

Essentials in English

Happy New Year

2007 was another year with a high level of activity at BIO. There were 23 PhDs defended, 68 masters degrees conferred and around 200 scientific publications (which might be a new record). Although the re-organisation process begun four years ago is largely complete, there are still some changes to come, to say nothing of the move to the new building. Most recently the renovations in the 'mellombygg' at HIB have been completed and the developmental biology, modelling and EvoFish groups have moved in. No further large moves are planned before summer except for some relating to renovations on the 3rd floor of HIB.

Over the course of the coming spring work will continue to map the equipment needs for the move to the new building. We have already mentioned this coming expense to the University leadership in this year's budget. In 2008 we shall also follow up the HMS survey activity and continue with teaching reform in Schander's committee.

The 2008 budget for MatNat and for us at BIO will be tight. The MatNat budget was cut by 2.5% compared to 2007 and it is expected that our budget will receive similar cuts. As a result, we will not be advertising any new PhD positions until the budget for 2008 is finalized. We did get 1.8 million NOK for equipment. Fortunately BIO researchers have been granted a number of new projects recently (at least 21) – BIO received the most FRIBIO projects in Norway this year!! This means exciting new research activity and PhD opportunities for 2008.

New professor to BIO

[Henrik Glenner](#) has been hired as a professor of marine organismal biology. He will come to BIO after completing his spring semester's teaching at Copenhagen University.

Access to scientific equipment and research animals

Applications and courses are necessary for equipment / lab use and training courses. [More information](#). Deadline for applications is 24 January for Spring semester and 20 August for Autumn semester.

Changes to business travel rules

From 01.01.2008 there is a change to the taxation on business travel. Before there was no taxation on any 'extra' you gained on your reiseregning. Now there is. Basically, you MUST document your hotel stay in order to avoid being taxed for that expense. If the amount you pay on your bill is 600NOK and the amount 'given' on the reiseregning is 700, you will be taxed for the difference (100NOK) IF you document the expense – OTHERWISE you will be taxed for 700NOK. Hotel costs must now be documented. This does not affect the daily allowance yet. [More information \(in Norwegian\)](#). Questions can be addressed to [Annike Lygren](#).

Fixed time period for masters

The Arts Faculty at UiB has established a requirement whereby future doctoral applicants to the faculty must have completed their masters' degrees on time. The new requirement will come into effect for 2008/2009. Students are appealing the ruling, stating that they feel that the decision was taken too quickly and the discussion must be taken up again. [Read more \(in Norwegian\)](#)

Flexitime for 2008

Please find the new flexitime forms below. Fill the forms in daily. You will be asked to submit the completed forms to BIO Personnel twice a year (January and June).

[adm personnel:](#)

[adm personnel part-time \(incl AFP\)](#)

[technical and scientific personnel](#)

[technical and scientific personnel part-time \(incl AFP\)](#)

The Research council to give more money to climate, energy and environment

The Norwegian Research Council's 2009 Budget proposal includes an increase of 300 million NOK to climate, renewable energy and environmental technology. [Read more \(in Norwegian\)](#).

A PhD can open many career paths

While many PhD graduates find work at universities, colleges and research institutes, many others find employment in completely different areas. The number of PhDs graduating annually from Norwegian universities and colleges has increased dramatically: under 100 in the 1970's, 400 in 1990 and 900 in 2006. The total number of graduating PhDs since 1990 is around 11 000!! The proportion of highly educated people in the Norwegian population is higher than it has ever been before. About a quarter of those graduating with PhDs in mathematics and the natural sciences, or in medicine, agriculture or veterinary science find work at universities, colleges and research institutes. About 40% of them find work in the Public Sector. [Read more in Norwegian](#)

National meeting on ERC Advanced Grants and Marie Curie opportunities

All researchers with international ambitions should set out some time Friday 25 January, 2008 to travel to Oslo for a National Meeting in on the ERC Advanced Grants and Marie Curie opportunities. At the meeting an expert panel will be present to explain about the potential to develop ERC Advanced Grant and Marie Curie projects. [Read more](#). Deadline for signing up 18 Jan. ([more about the day](#))

Financial support for Curriculum Development

The Education Office at UiB highlights two potential funding sources for curriculum development, course development through either the Nordplus programme or Erasmus. [Read more](#)

Siste nytt fra BIO

Veterinærutdanning på Marineholmen?

Siden i høst har en komité ledet av prof **Frank Nilsen** (BIO) og med prof/veterinær **Sindre Grotmol** (BIO), forsker/veterinær Aurora Brønstad (Vivariet, medfak) og prof Ketil Grong (Inst for kirurgiske fag) utredet mulighetene for en veterinærutdanning ved UiB, med utgangspunkt i BIO. Oppdraget fikk de av instituttlederene ved BIO, biomedisin, indremedisin og kirurgiske fag. Utredningen er ikke ferdig, og det er derfor ikke noe foreliggende ferdig dokument å vise til. Men ettersom [Stavanger Aftenblad](#) i går slo opp at et samarbeid mellom UiB og NVH om veterinærutdanning ville være til fordel for Sandnes, så er det vel best å fortelle litt om hva som rører seg.

Det har aldri vært vårt formål at veterinærutdanning ved UiB skulle bli til fordel for Sandnes. Utgangspunktet for komiteen er en erkjennelse av at det utdannes for få fiskehelsekandidater og veterinærer i Norge. Både UiB og UiTø har hatt moderat suksess med å rekruttere studenter til fiskehelsekandidatstudiene våre. Situasjonen er slik at det er mangel på både veterinærer og fiskehelsekandidater som arbeider i fiskeri- og havbruksnæringene langs kysten. Spørsmålet er hvorvidt UiB kan gjøre mer for å avhjelpe denne mangelen, og om det er lettest å gjøre dette gjennom å utdanne flere fiskehelsebiologer eller å begynne å utdanne veterinærer i tillegg.

Komiteen er ikke ferdig, og deretter må fagmiljøet ved UiB diskutere saken før BIO og de medisinske miljøene eventuelt sender et forslag til UiBs ledelse om å opprette et veterinærstudium. Etter at Aftenbladet nå har slått saken opp, og etter at Regjeringen denne uka gjorde kjent at de vil flytte NVH til Ås og slå den sammen med UMB, så må vi nok øke farten i utredningen ytterligere. [Sigmund Grønmo](#) antydet i går til Aftenbladet at UiB vil bruke 2008.

Den viktigste premiss for at UiB (og BIO) skal være interessert, er at utdannelsen kommer fullfinansiert fra Forsknings- og utdanningsdepartementet. Vi vil ha bruk for en rekke nye vitenskapelige og tekniske stillinger, mer areal til kontorer, forsknings- og undervisningslaber og lesesaler, og en meget stor utstyrsbevilgning. Vi holder på å regne på hva dette vil koste. Den neste premissen er at veterinærutdanning ved UiB skal føre til bedre tilgang på veterinærer til kysten. Det betyr at vi må utdanne veterinærer som i tillegg til å ha fulle rettigheter til all slags veterinærtjeneste (katter og hester såvel som næringsmiddelkontroll og fiskesykdommer), så må vi kunne lage en profil som muliggjør en spesialisering innen akvamedisin. Litt for alle, mye for noen. Den tredje premiss er at vi må gjøre dette i samarbeid med en annen utdanningsinstitusjon. UiB vil naturligvis trenge samarbeid med NIFES om noen fagfelt, i tråd med eksisterende samarbeid. Det vil måtte føre til at NIFES styrkes faglig for å delta i veterinærutdanningen. Vi ønsker dog ikke å bygge opp hele bredden av kliniske fag i Bergen. Derfor er vi i samtaler med NVH om at UiB-studenter kan ta deler av de kliniske fagene og praksisen ved NVH. Det er her Aftenbladet jubler, for det kan bety at UiB-studenter vil tilbringe deler av veterinærstudiet i Sandnes.

La meg så nevne noen meget viktige tilleggsmomenter: NVH er meget positiv til at UiB vil utrede dette, og er tydelig innstilt på samarbeid. De ser også at det er mangel på veterinærer i Norge, og de vet også at verken Oslo eller Ås vil klare å utdanne mange som slår seg ned på Vestlandet. Dessuten er Veterinærinstituttet meget positive. Dessuten er Fiskeri- og kystdepartementet meget positive. Disse tre er faktiske pådrivere for at UiB skal gjøre dette.

Veien videre er at vi må bli ferdig med utredningen, sikre oss støtte i fagmiljøet, få UiB, NIFES og NVH til å støtte forslaget, og så få Kunnskapsdepartementet til å være villig til å bevilge flere titalls millioner kroner mer til UiB, NIFES og NVH hvert år. Så det er et stykke fram til vi vet hva som skjer. Men på sikt kan vi kanskje utdanne 30 veterinærer årlig i tillegg til 10 fiskehelsekandidater. Og kanskje har de deler av landbrukspraksisen på Sandnes.

Hilsen Jarl Giske

Siste nytt fra verden rundt oss

Bergen marine forskningsklynge er i gang

På Høyden: Ved hjelp av tverrfagleg samarbeid, høg fagleg kompetanse og høgteknologisk utstyr skal det nye samarbeidet Bergen marine forskningsklynge no plassere Bergen i førarsetet for marin forskning.

– Vi vil vere internasjonalt leiande innan forskning, overvaking og rådgjeving for marint miljø og marine ressursar, seier klyngeleiar **Peter M. Haugan**. [Les mer..](#)

BT: Vil bli marin hovedstad: – Vi har i Bergen unik kompetanse og kapasitet på marin forskning.

Dette vil vi nytte til å løse store regionale, nasjonale og globale utfordringer. Gjennom et bindende og strategisk samarbeid tvinges vi til å dra sammen og vi vil få større slagkraft nasjonalt og internasjonalt, sier **Peter M. Haugan**, klyngens faglige leder i en pressemelding. [Les mer..](#)

Foto Skjalg Ekeland **Arvid Nøttvedt**, adm. direktør CMR, **Tore Nepstad**, adm. Direktør HI, **Stein Sandven**, forskningsdirektør Nansensenteret, **Ernst Omenaas**, forskningsdirektør Helse Bergen, **Anne Gro Vea Salvanes**, prorektor UiB, **Øyvind Lie**, direktør NIFES, **Ørjan Olsvik**, konserndirektør NOFIMA og **Lise Øvreås**, nestleder Unifobs styre.

BA: skal bli klimaleder: Det er ikke småguttene i klassen som nå slår kompetansen sin sammen i kampen for å bli best på marin utvikling. Til sammen åtte bedrifter og foretak, deriblant Helse Bergen, UiB og Nansen senteret, bidrar med sin arbeidskraft gjennom nye Bergen Marine Forskningsklynge. Det innbefatter 700 forskerårsverk. - Og det er bare forskerne. I realiteten er det snakk om minst 1000 årsverk og en samlet omsetning på en milliard kroner som står bak dette samarbeidet, forteller en strålende fornøyd leder for det hele, **Peter Haugan**, professor og leder ved Geofysisk institutt. [Les mer ..](#)

Kyst.no: *Bergen – europeisk marin hovedstad:* Bergen marine forskningsklynge er etablert. 700 forskerårsverk kobles sammen for å løse regionale, nasjonale og globale utfordringer innenfor klima, miljø, ressurser, teknologi og helse. [Les mer..](#)

Klyngens arbeid er initiert av direktørgruppen i styret, og vil drives frem av et faglig utvalg bestående av:

Anne A. Hageberg, CMR, **Reidar Toresen** og **Einar Svendsen**, HI, **Alfred Halstensen**, Helse Bergen, **Johnny A. Johannessen**, Nansensenteret, **Livar Frøyland**, Nifes, **Ola Flesland**, Nofima, **Eystein Jansen**, Unifob, **Peter M. Haugan** (Leder) og **Jarl Giske**, UiB. Se også klyngens nettside, www.bergenmarine.no.

SATSINGSOMRÅDER

I oppstartsfasen vil *Bergen marine forskningsklynge* satse på følgende faglige temaer:

Klima

Klimaforskningsamarbeidet innen *Bergen marine forskningsklynge* tar sikte på å være internasjonalt ledende på forståelse, overvåkning og prediksjon av klimaendringer, og virkningene av klimaendringene på natur, næring og samfunn. Grunnlaget er Bjerknessenteret, et nasjonalt senter for fremragende forskning. Satsingen vil fokusere bl.a. på klimaprosesser

og prognoser, og virkninger på økosystem, samfunn og helse.

Marint miljø og ressurser

Bergen marine forskningsklynge tar sikte på å være et internasjonalt ledende samarbeidsnettverk innen forskning, overvåkning og rådgivning for marint miljø og marine ressurser. Satsingen innen marint miljø og ressurser vil fokusere på følgende fagfelt med vid forankring ved samarbeidsinstitusjonene: marin geologi og geofysikk; oseanografi, biodiversitet og evolusjon, økosystemer og miljøforvaltning, fiskeribiologi og -forvaltning.

Marin teknologi

Bergen marine forskningsklynge skal bidra til økt samarbeid mellom teknologimiljøene i Bergen. Formålet er å utnytte teknologi på nye områder i samarbeid på tvers av fagfeltene i klyngen. En bedre samhandling gjennom *Bergen marine forskningsklynge* vil gi grunnlag for økt innovasjonsgrad, vekst og internasjonal slagkraft.

© Christian Matheson Research

Fra hav til helse

Bergensmiljøet er et av verdens ledende sentre innen havbruksforskning, og gjennom samarbeidet *fra hav til helse* innen *Bergen marine forskningsklynge* tar vi sikte på å styrke vår kvalitet. Livsstilssykdommer står for nesten halvparten av alle sykdommer og betydningen av sjømat i kostholdet har blitt trukket frem i en rekke vurderinger nasjonalt og internasjonalt. Dette gir flere utfordringer knyttet til bærekraftig utvikling og et betydelig kunnskapsbehov fra førråstoff til human helse. *Bergen marine forskningsklynge* vil bidra til å takle disse utfordringene ved å fokusere på fagfelt med vid forankring i samarbeidsinstitusjonene.

© NIFES

Bergen museum: Ti millioner er ikke nok

Universitetsmuseet i Bergen får ti millioner fra staten i 2008. Men det er langt fra nok, ifølge dem selv. På statsbudsjettet for 2008 var det lagt inn en solid førjulsgave for universitetsmuseene i Bergen, Trondheim, Tromsø og Oslo. Til sammen 40 millioner ble gitt, av disse får Bergen åtte millioner. Les mer i BA.no

Ledige stillinger

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Søknadsfrist	Stilling
12.01	BIO/EvoFish: Postdoktor i biologi
15.01	NIFES: master i biologi
16.01	Akva Group: div stillinger (havbruk)
08.02	NINA Trondheim: PhD Position in biostatistics and ecological modelling
08.02	Queen's University Belfast, Northern Ireland: Two lectureships in Marine Biology
01.03	3 Post-Docs in Coastal Ecosystems and Human Health, University of Connecticut

Free journal-ranking tool enters citation market

A new Internet database lets users generate on-the-fly citation statistics of published research papers for free. The tool also calculates papers' impact factors using a new algorithm similar to PageRank, the algorithm Google uses to rank web pages. The open-access database is collaborating with Elsevier, the giant Amsterdam-based science publisher, and its underlying data come from Scopus, a subscription abstracts database created by Elsevier in 2004.

The SCImago Journal & Country Rank database was launched in December by SCImago, a data-mining and visualization group at the universities of Granada, Extremadura, Carlos III and Alcalá de Henares, all in Spain. It ranks journals and countries using such citation metrics as the popular, if controversial, Hirsch Index. It also includes a new metric: the [SCImago Journal Rank](#) (SJR). Read more at nature.com

Flere siteringer for norsk forskning

Når det gjelder publisering av vitenskapelige artikler har Norge styrket sin posisjon på de fleste fagfelt de siste 10 årene. Vi har gått forbi både Sverige og Finland når det gjelder siteringer, ifølge NIFU STEP.

Den såkalte Indikatorrapporten for 2007 er nå klar. Dette er en rapport som gjør opp status for norsk forskning i form av statistikk, indikatorer og analyse. Et av de mest positive utviklingstrekkene er at norske forskningsartikler siteres mer enn før. Særlig siden midten av 1990-tallet har siteringskurvene pekt oppover.

7 200 artikler: Norske forskere produserte i underkant av 7 200 artikler i 2006, mens tilsvarende tall for 2004 var 5 500. I perioden 2002-2006 ble norske artikler sitert 18 prosent oftere enn verdensgjennomsnittet, ifølge rapporten. Mer enn halvparten av alle norske artikler i internasjonale tidsskrifter i 2006, har medforfattere fra andre land. Norske forskere har dessuten samforfatterskap med stadig flere land, og EU-samarbeidet øker mest. Norske forskning har en særlig høy aktivitet i biologi og geofag, og en relativt lav aktivitet innenfor fag som fysikk, kjemi og teknologi. Les mer på forskning.no.

SCImago-databasen (se over) kan mer enn å rangere tidsskrift. Den kan også rangere nasjoner. For perioden 1986-2006 ligger Norge på 29. plass i verden når det gjelder antall publikasjoner, og på 25. plass når det gjelder antall siteringer. Innen "Agricultural and Biological Sciences" gjør vi det litt bedre, der er vi nr 26 på publikasjoner og 20 på siteringer. Innen kategorien "Ecology, Evolution,

Behaviour & Systematics” er vi nr 25 på publikasjoner og 22 på siteringer. Innen biologi-kategorien Aquatic science er Norge nr 9 både på publikasjoner og siteringer. Norge gjør det også godt innen geofag, og i kategorien ”oceanography” er vi nr 13 innen publikasjoner og nr 11 på siteringer.

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Researcher input for future Environment FP7 workprogrammes

Click to access a [draft for a Roadmap](#) 2007-2013 for the Environment-programme, which gives an overview over planned topics in the Environment workprogrammes for 2009, 2010, 2011 and beyond. UiB can send comments to the Roadmap to the Research Council via [Simone Heinz](#) until 13 January 18:00. [more information](#)

Vil ha forskningsvekst for klima og energi

I sitt budsjettforslag for 2009 foreslår Forskningsrådet en vekst på 300 millioner kroner til forskningen på klima, fornybar energi og miljøteknologi. [Les mer](#).

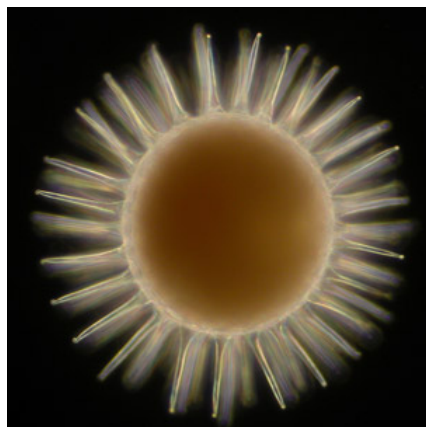
Nasjonalt møte om ERC Advanced Grants og Marie Curie-utlysninger

Alle forskere med internasjonale ambisjoner, bør sette av noen timer fredag 25. januar 2008. Da kommer eksperter til Oslo for å fortelle om mulighetene for å virkeliggjøre et internasjonalt kvalitetsprosjekt i et møte om ERC Advanced Grants og de av Marie Curie actions som har åpne utlysninger. [Les mer](#). Påmeldingsfrist for møtet: Fredag 18. januar, 2008 ([mer om dagen](#))

Økonomisk støtte til 'Curriculum Development'

Utdanningsavdelingen ønsker med dette å opplyse om at det er mulig å søke om økonomisk støtte til utvikling av felles studieprogram / fellesgrader, såkalt Curriculum Development, både gjennom Nordplus-programmet og Erasmus-programmet. [Les mer](#)

Ukens bilde

Figure legend / title: *Chiton stenocemus* (=Ischnochiton) albus egg

Photographer: Christoffer Schander & John Buckland-Nicks

Description: The eggs of *Chiton stenocemus* (=Ischnochiton) albus are about 250 μm in diameter and covered with spines extending an average 85 μm all around, giving a total diameter including spines of about 420 μm . Each spine has a small hooked tip and a hexagonal base.

Ukens bilde: You are invited to submit photos (electronically!) for a “Ukens bilde”. Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to Ukensbildekomiteen c/o Elinor Bartle (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Avsluttende mastergradseksamen

Bjarke Cayse Hopkins: Changes in epiphytic lichen composition over an elevational gradient

Bjarke Cayse Hopkins holder torsdag 17. januar avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i biodiversitet, evolusjon og økologi

Tittel på oppgaven: Changes in epiphytic lichen composition over an elevational gradient.

Veileder: Tor Tønsberg (BM), John- Arvid Grytnes. Sensor: Arvid Odland

Tid og Sted: torsdag 17. januar kl. 11:15, Aud. 2 i Realfagbygget. Alle interesserte velkommen!

Manfei Wang: Population dynamics of trees colonizing coastal heathlands on Lurøy

Manfei Wang holder fredag 18. januar avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Population dynamics of trees colonizing coastal heathlands on Lurøy, Hordaland, Western Norway

Veileder: Peter Emil Kaland. Sensor: Arvid Odland

Tid og sted: fredag 18. januar kl. 10:15, Aud. 3 Realfagbygget. Alle interesserte velkommen!

Torill Vik Johannessen: Anriking og isolering av jernoksiderende bakterier

Torill Vik Johannessen holder fredag 18. januar avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i mikrobiologi (geomikrobiologi)

Tittel på oppgaven: Anriking og isolering av jernoksiderende bakterier

Veileder: Lise Øvreås, Ingunn Thorseth og Jørn Einen. Sensor: Lars Bakken (UMB)

Tid og sted: Fredag 18. januar kl. 10:15. Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Emnepåmeldingstall for våren 2008

Emnepåmeldingen er nå avsluttet, og her er noen tall for noen av emnene. Ellers er det mulig å sjekke i studentportalen, men husk at disse tallene er bare omtrentlige da studenter kan melde seg som medlem til et emne uten å være oppmeldt. For de emner der er begrensning på vil det bli laget endelige lister for opptak i løpet av helgen av fakultetet, og da vil også studentene få beskjed over helgen om de har fått plass eller ikke.

For emner som har laboratoriekurs og/eller felt, så kan det være greit å huske at tallene som her er oppgitt kan skjule studenter som bare har meldt seg opp for å ta ny eksamen. Oppmøte på første forelesning vil derfor si mer om det reelle tallet.

BIO 110 - 126	BIO 280 - 39	MIK 210 - 16	MAR 211 - 34
BIO 111 - 89	BIO 260 - 24	MIK 200 - 11	MAR 251 - 26
BIO 201 - 68		MIK 203 - 12	MAR 252 - 18
BIO 202 - 77			

Ny medarbeider

Marianne Norheim

begynte 1. januar som forskningstekniker i mikrobiologi tilknyttet laboratoriene i Jahnebakken. De siste tre årene jobbet hun som avdelingsingeniør på Sekvenslaben ved Sars-senteret. Hun tok hovedfag i marinbiologi ved tidligere institutt for fiskeri- og marinbiologi ved UiB i 1996, og har seinere studert litt molekylærbiologi.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

PhD course in Planning for Sustainable Development in Shanghai

A PhD course is planned 3-7 March at the [Nordic Centre](#) at Fudan University in Shanghai. For more information please contact [Elinor Bartle](#) or [Tone Helene Aarvik](#), Programme Manager.

Boston Seafood Show 24. til 26. februar 2008

NSL har fått flere henvendelser i det siste om vi skal ha en felles messetur til Boston Seafood show i Boston USA som arrangeres fra 24. til 26. februar 2008. [mer informasjon og påmelding](#) ...

Erasmus Mundus course in Marine Biodiversity and Conservation

An application process is currently open (various deadlines, starting Jan 15, 2008) for a new Erasmus Mundus course in Marine Biodiversity and Conservation. [More information](#) Applications are open for both European and non-European students.

12th SymbioSE meeting in Coimbra and Aveiro, Portugal

SymbioSE, an association of biology students from all over Europe, will be holding its' twelfth annual meeting this summer in Coimbra and Aveiro, in Portugal. More information: [poster](#), [leaflet](#), [invitation](#)

Possible Solutions to Oxygen Problems in the Baltic Sea

The Swedish Environmental Protection Agency and the Baltic Sea 2020 are arranging a seminar at the Royal Swedish Academy of Sciences in Stockholm, Sweden, 24 January 2008 to discuss possible solutions to oxygen problems in the Baltic Sea. [More information](#)

International Conference on Marine Data and Information Systems

IMDIS2008 will be held in Athens, Greece, March 31 - April 2. More information at the [web site](#).

International symposium: Eastern boundary upwelling ecosystems

Symposium will be held 2-6 June 2008 in Las Palmas de Gran Canaria, Spain.

Deadline for abstracts and funding requests 15 January. [More information](#)

Konferanse om Kunnskapsbyen Bergen mot 2020

Bergen er en kunnskapsby. Bergen har forsknings- og utdanningsinstitusjoner av internasjonal klasse og et arbeids- og næringsliv i byen og regionen bestående av sterke aktører i norsk og internasjonal sammenheng. Onsdag 12. mars arrangerer Utdanning i Bergen en heldagskonferanse om kunnskapsbyen Bergen mot 2020.

Nye artikler

Jelena Kolarevic, Frank Nilsen & Nigel Finn: plommesekk-proteiner hos bergnebb

Kolarevic J, A Nerland, F Nilsen & RN Finn 2008. Goldsinny wrasse (*Ctenolabrus rupestris*) is an extreme vtgAa-type pelagophil teleost. Molecular Reproduction and Development DOI: 10.1002/mrd.20845

Abstract During oocyte maturation in the goldsinny wrasse (*Ctenolabrus rupestris*) extensive proteolysis of yolk proteins generates a large pool of free amino acids that drive hydration of the pelagic egg. By cloning hepatic vitellogenins (vtg) and using mass spectrometry, N-terminal microsequencing, and Western-immunoblotting to identify the yolk proteins (Yp), we show that multiple forms of vitellogenin mRNAs (vtgAa, vtgAb, and vtgC) are expressed in the liver, but only a single major class of the Yps derived from vtgAa predominates in the oocytes. Some Yps derived from vtgAb and vtgC appear also to be incorporated in the oocytes and eggs, but only at background levels. During oocyte hydration the vtgAa-derived lipovitellin heavy chain (LvH-Aa) and its cleavage variants are completely degraded leaving only a processed lipovitellin light chain (LvL-Aa) fragment as the major yolk protein for embryonic development. The maturational cleavage site of the LvL-Aa is identified as two amino acids downstream from the conserved Tyr1168 of VtgAa in Atlantic halibut. In addition, although a β - component (18 kDa) is present in the oocytes, it is not fully degraded during the hydration process.

Ruth-Anne Sandaa: virus med fotosyntesegener i norske farvann

Sandaa RA, M Clokie, NH Mann 2008. Photosynthetic genes in viral populations with a large genomic size range from Norwegian coastal waters. FEMS Microbiology Ecology 63: 2–11.

Abstract This study reports the diversity of uncultured environmental viruses harbouring photosynthetic genes (*psbA* and *psbD*) in samples from cold seawater (latitude above 60°). The viral community in coastal Norwegian waters was separated according to genome size using pulse field gel

electrophoresis. Viral populations within a wide genome size range (31–380 kb) were investigated for the presence of the *psbA* and *psbD* genes using PCR, combined with cloning and sequencing. The results show the presence of photosynthetic genes in viral populations from all size ranges. Thus, valuable information could be obtained about the size class to which viral particles that encode photosynthesis genes belong. The wide genomic size range detected implies that a different cyanophage profile has been observed than has been reported previously. Thus, the method of phage gene detection applied here may represent a truer picture of phage diversity in general or that there is a larger range of size profile for viruses with *psbA* and *psbD* in higher latitudes than for the better-studied lower latitudes. Alternatively, a picture of diversity based on a different set of biases than that from either isolation-based research or from conventional metagenomic approaches may be observed.

Lapager Duoje & Torstein Solhøy: nye observasjoner av tibetansk slange

Dorge T, S Hofmann, M Wangdwei, L Duoje, T Solhøy & G Miehe 2007. The ecological specialist, *Thermophis baileyi* (Wall, 1907) – new records, distribution and biogeographic conclusions. Herpetological Bulletin 101: 8-12

ABSTRACT – *Thermophis baileyi* (Wall, 1907) is a small montane colubrid snake, endemic to the Tibetan Plateau with unknown distribution. The species has previously been recorded from only three sites. We aimed to provide new records and to gather the baseline information on ecology and biogeography necessary to understand its origin and evolutionary history. Data were collected on several expeditions between 1999 and 2006 in Tibet (A.R., China). We surveyed selected locations that offered suitable habitat conditions for *T. baileyi* and determined every position using GPS. A map of hot-spring distribution on the plateau was then superimposed on these records. We report 13 new localities for *T. baileyi*, which is known only from hot-spring areas and has probably the highest altitudinal distribution among all reptiles, ranging from 3600 to 4900 m asl. The new localities extend the known range of the species considerably. Although *T. baileyi* is rare in Tibet as a whole, it seems locally common at selective sites; these populations may be relatively small and isolated. We infer that *T. baileyi* found glacial refugia in hot-spring locations during the uplift of the Tibetan Plateau and cooler periods of the ice ages. Owing to the availability of suitable habitats and high density of hot springs in China, a more extensive distribution in Sichuan and even in the northern parts of Yunnan seems likely. Because of its restricted wider distribution, and specific habitat preferences, we emphasize the need for populational and phylogenetic studies on *T. baileyi*, particularly with respect to continuing habitat destruction in the region.

Bok-kapitler

Ivar Hordvik: Immunforsvaret hos fisk

ROBERTSEN B, HORDVIK I, JØRGENSEN T. 2007. The fish immune system. In: Thomassen M, Gudding R, Nordberg B, Jørgensen L, eds. (Norwegian Research Council). Aquaculture Research: From Cage to Consumption. ISBN 82-12-02408, pages 185-197

Ivar Hordvik: Immunforsvaret hos laksefisk

HORDVIK I. 2007. Immunforsvaret hos laksefisk. Kap 3 (s 37-46): Vaksinehåndboken (Intervet NORBIO)